

FOTOGRAFIE A UMĚNÍ

DIF – A7B33DIF – ESEJ – Jakub Cmíral

Co je to vlastně fotografie? Zachycení snímku na určitý druh media? Tedy něco ve smyslu, teď jsem pořídil snímek na film, počkám na jeho vyvolání a modlím se, aby to vyšlo? Nebo jsem použil digitální fotoaparát, snímek si po pořízení ihned prohlédnu, upravil a popřípadě se o něj podělím se světem. Takovýto pohled na fotografii se dá spíše chápat jako popisný, možná až moc technický. Pokud se na fotografii podíváme z trochu jiného pohledu, ne zrovna z toho technického. Je fotografie o vyjádření vlastního názoru, pohledu na svět pomocí obrázku, nebo o vytvoření umění?

Podívejme se na to, co je vlastně umění? Umění se dá chápat, jako obraz visící v galerii, fotografie na stěně, malba na zdi od neznámého autora, pseudo-náhodně pohozená lahev od piva u stěny v Národní galerii, apod. Ale proč tyto věci chápeme jako umění? Zde bych rád citoval Romana Sejkota, že umění je dílo, u kterého se skupina lidí v určitý čas a na určitém místě rozhodne, že se jedná o umění a prohlásí ho za něj. Nastává, zde ale otázka jak velká má být skupina, co to má být za skupinu. Má být významná, nebo stačí, že se 10 lidí u piva shodne, že ta malůvka na úctence je nádherný obraz? Proč zrovna 10 lidí? Protože podle našeho zákona je skupina větší než 10 lidí dostatečně veliká a může být považována za veřejnost.

Pojďme obě tyto věci zkombinovat. Co se stane, kde skončíme? Dnes má foťák již pravděpodobně každý, ať už v podobě telefonu, malého kompaktu, střední bezzrcadlovky, velké zrcadlovky, případně hybrid mezi všemi možnostmi. Všechny jeho typy, ale kombinují společnou vlastnost v podobě možnosti vytvoření fotografie v digitální podobě a její následné sdílení se světem. Jak fotografii budeme sdílet, je ale věcí osobního vkusu. Můžeme je ukázat přátelům osobně, sdílet je na facebooku, instagramu, flickru, apod. Pořád všechny možnosti určené ke sdílení, ale kombinují jednu určitou vlastnost, a tou je zpětná vazba od lidí. Co může být touto zpětnou vazbou? Komentář, like, sdílení? Stačí tedy, aby se tito lidé shodli, že se jedná o umění a z jakýchkoliv našich fotek se rázem stane umění? Opravdu tím myslím, jakýkoliv, tedy i fotky z dovolené, selfie a podobné nesmysly.

Takto jednoduché to asi zřejmě nebude. Opravdu to se tedy jedná o umění? Při určitém úhlu pohledu se jedná a při jiném se nejedná. Pokud se, ale podíváme na umění podle toho, jak je definované výše v textu, tak je tato podmínka splněna. Je tedy tato definice umění dobře? Pravděpodobně není. Pokud by se jednalo o umění, tak by podle mého názoru mělo být přijato ještě druhou alespoň stejně velikou skupinou lidí, která se shodne, že se také jedná o umění. Bohužel, nebo také bohudík toto neznamena, že musí být přijata v tom stejném čase, nebo současnou společností, nebo že nemusí být přijata nikdy.

Co je tedy uměním ve fotografii? Z mého úhlu pohledu se jedná o vytvoření fotografie, která je něčím výjimečná. Například umělecká fotografie nemusí být dokonalá, ale stačí, aby symbolizovala danou věc a dokázala ji to velmi přesvědčivě vyjádřit. Ale co když toto není schopna splnit? Pořád může být považována za umění. Pokud se najdou dostatečné množství lidí, které se daná fotografie, zdá jako umění a propaguje ji tak, že deformuje definici současného umění do podoby, kdy je jimi vyzdvižené dílo považováno za umění.

Na závěr bych tedy rád upravil definici umění, především ve fotografii. Vytvoření díla, která je přijato nějakou společností v určitém čase jako umění, ale i po vymizení nebo zániku této skupiny se stále najde jiná skupina lidí, které ji považují nadále za umění.